

Rīgā, 03.02.2020.
Nr. LPA 1.8. – 2

Aizsardzības ministrijai

Priekšlikumi Valsts aizsardzības koncepcijai

Biedrība “Latvijas Pilsoniskā alianse” (LPA) aicina Aizsardzības ministriju, veidojot jauno Valsts aizsardzības koncepciju, nostiprināt partnerību ar nevalstiskajām organizācijām, kas darbojas pilsoniskās sabiedrības attīstības jomā. Kā tas tika noteikts, Nacionālajā drošības koncepcijā, viena no Latvijas prioritātēm apdraudējuma novēršanai ir nepieciešamība īstenot pasākumus un radīt atbilstošus apstākļus, kas veicinātu sabiedrības iesaistīšanos un līdzdalību sabiedriski politiskajos procesos valstī. Līdzīgi - Nacionālā drošības koncepcijā minēts, ka nacionālās drošības jautājums ir spēcīga pilsoniskā sabiedrība, kurai ir vienota izpratne jautājumos par tās vērtīborientāciju. “Iedzīvotājiem ir jāizrāda iniciatīva un vairāk jāiesaistās sabiedriski politiskajos procesos valstī, veidojot un vadot nevalstiskās organizācijas, piedaloties politisko partiju darbībā, līdz pat tam, ka iedzīvotāji ir gatavi aizstāvēt valsti no ārēja apdraudējuma.” Tāpat Nacionālās drošības koncepcijā noteikts, ka valstī nepieciešams īstenot mērķtiecīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības politiku, atvēlot pastāvīgu valsts budžeta finansējumu pilsoniskās sabiedrības kapacitātes stiprināšanai.

Nemot vērā augstākminēto un līdzšinējo LPA sadarbību ar Aizsardzības ministriju un Jaunsardzes centru, aicinām veidot sadarbību ar NVO sekojošos formātos:

- 1) Valsts aizsardzības mācības* vieslektoros iesaistīt kā vēstniekus to kopienās Visaptverošās aizsardzības sistēmas ieviešanā. Vieslektori veido spēcīgu tīklu visā Latvijā, kas ne tikai var izglītēt jauniešus, apmeklējot skolas 1 reizi gadā, bet arī nodrošināt regulārus informatīvos pasākumus par pilsonisko un politisko līdzdalību, par ikviena indivīda lomu demokrātiskā valstī, tai skaitā ietverot informāciju par rīcību krīzes situācijās, par nepieciešamību sadarboties kopīgu mērķu sasniegšanā. Būtiski, ka vieslektori varētu izglītēt ne tikai jauniešus, bet arī pieaugušos, jo, kā liecina jaunākie pētījumu dati, Latvijā iedzīvotāji vecuma posmā no 20-35 (pēc-Padomju savienības paaudze) ir viskritiskākie pret demokrātiju kā labāko pārvaldes režīmu, kas liecina arī par labu augsni populisma izplatīšanās, līdz ar to nepieciešams nodrošināt ne tikai pilsonisko izglītību skolās, bet arī sabiedrības izglītošanu par demokrātiskiem procesiem.
- 2) LPA kā koordinējošais partneris Aizsardzības ministrijai, kas nodrošina:
 - 1) iepriekš minēto vieslektoru/NVO aktīvistu darbību Latvijā un regulāros informatīvos pasākumus, kas vienlaikus veicinātu arī vietējo kopienu veidošanos un attīstību.
 - 2) koordināciju citiem pasākumiem Latvijā, kuru ietvaros vietējie iedzīvotāji tiek iepazīstināti ar sekojošām koncepcijām un kur tiek attīstītas sekojošas vērtības, cilvēkiem rosinot domāt par to, kā varētu viens otram palīdzēt lielas krīzes apstākļos:

1) lielas krīzes apstākļos cilvēki Latvijā viens otru labi pazīs, viens otram uzticēsies, spēš sadarboties un koordinēti rīkoties;

2) neviens negribēs Latvijā iebrukt, jo tā būs neērts mērķis ne tikai militāri, bet arī tādēļ, ka cilvēki būs pieraduši pie demokrātijas vērtībām - brīvas izpausmes un kopīgas lēmumu pieņemšanas, kā arī visādi palīdzēs savējiem, kas pretojas diktatūrai.

* 2018.gadā LPA uzsāka sadarbību ar Jaunsardzes centru, lai īstenotu Valsts aizsardzības mācības (VAM) ietvaros nodarbību "Politiski aktīvs pilsonis", kuru sākot no 2020. līdz 2024. gadam ir plānots ieviest kā obligāti piedāvājamu izvēles mācību priekšmetu. 2018. gadā pilotprojektā piedalījās 14 skolas, bet 2019. gadā 51 skola no visas Latvijas. "Politiski aktīvs pilsonis" nodarbību mērķis ir interaktīvi un saturīgi izglītot jauniešus par politisko un pilsonisko līdzdalību, kā arī veicināt jauniešu izpratnes paaugstināšanos par pilsoniskā aktīvisma nozīmi un mudināt tajās iesaistīties, vienlaikus veicinot piederības sajūtu valstij, izpratni un toleranci pret dažādo sabiedrībā, kā arī kritisko domāšanu. Tāpat nodarbībās uzsvars tiek vērsts uz tādiem jautājumiem, kā konstruktīvs kritiskums un aktīva līdzdalība politiskajos un valsts pārvaldes procesos ar mērķi veicināt pilsonisko patriotismu.

Nodarbības skolās notiek ar pielāgotu mācību saturu VAM. Klasei darbošanās notiek trīs posmos: interaktīvā spēle "Četri stūri", saskaņā LPA izstrādātu metodoloģiju, informatīvā lekcija, kā ietvaros arī tiek skatīta īpaši sagatavota mācību animācija par pilsonisko aktivitāti, diskusija, kurā jaunieši ir iespēja uzdot neskaidros jautājumus un vieslektoram dalīties ar praktisko pieredzi un padomiem. Metodoloģija ļauj sniegt strukturētu informāciju par noteiktiem pasākumiem, kurus īsteno organizācijā, kas viesojas skolā, kā arī ietver interaktīvo daļu, kas ļauj diskusiju veidā izglītot jauniešus par to, kā būt pilsoniski aktīviem, atklāti runāt par iespējam iesaistīties pilsoniskās aktivitātēs un uzdot jautājumus, kas ir neskaidri saistībā ar valsts attīstību un sabiedriski politisko dzīvi.

Būtiska pievienotā vērtība kampaņai ir vieslektori, kuru dalību nodrošina Latvijas Pilsoniskā alianse. Visi vieslektori ir nevalstisko organizāciju pārstāvji, kuri ir politiski un pilsoniski aktīvi cilvēki, kas var papildus pastāstīt par savu praktisko pieredzi un konkrētiem piemēriem, kā ar pilsonisko aktivitāti ir panākti konkrēti rezultāti - kā tas tika darīts un kā tas ir uzlabojis situāciju pilsētā, novadā vai valstī. Nevalstiskās organizācijas, kas ikdienā darbojas konkrēto jomu attīstībā, sabiedrības interešu un vajadzību apmierināšanā, kopumā ir vērtējami kā Latvijas valsts patrioti, to pierādot vārdos un darbos, līdz ar to visprecīzāk un efektīvāk parādīs labo piemēru skolēniem, kā arī iepazīstinās ar praktisko pieredzi, nevis sniegs teorētiskas zināšanas par tēmu.

LPA apliecina gatavību sadarboties šī procesa tālākā virzībā, sniedzot savu ekspertīzi un konsultējot.

Ar cieņu,

Direktore

Kristīne Zonberga

Zonberga 242425580
kristine@nvo.lv

Reģ. nr. 40008087708
Banka Swedbank A/S
Swift HABALV22
IBAN LV24HABA0551009349318

Alberta iela 13, Rīga, LV-1010
+371 24245580
alianse@nvo.lv
www.nvo.lv